

VERSLAG VAN DE CONTACTVERGADERING VAN HET BCHV
VAN 10 oktober 2006

Aanwezigen:

Dames: Bultez (CIRE), Casteleyn (Federale Ombudsdienst), de Ryckere (UNHCR), de Schoutheete (Convivial), Henkinbrant (BCHV), Janssen (Balie), Legros (ADDE), Lejeune (CGKR), Leroux (SPC) Machiels (Fedasil), Maes (BCHV), Ngo (CIRE), Poppe (VwV), Thiébaud (APD), Vandekerckhove (Rode Kruis), Vastmans (AzG), Visée (Socialistische Solidariteit).

Heren: Beys (Caritas), Geysen (DVZ), Georis (Voogdijdienst), Huys (VBC), Neelen (Fedasil), Pleysier (Fedasil), Somers (VMC), Van den Bulck (CGVS), Vinikas (BCHV).

Opening van de vergadering en goedkeuring van het verslag van de vergadering van 12 september 2006

De heer Vinikas opent de vergadering om 9u45 en feliciteert het CGVS, alsook de twee andere asielinstanties voor de kwaliteit van de vorming over de subsidiaire bescherming die plaatsvond op 6 oktober '06.

Het verslag van de vergadering van 12 september wordt goedgekeurd mits de volgende rechtzetting:

§ 83. Mijnheer Pleysier brengt de volgende wijziging aan: er zullen opvangplaatsen voor asielzoekers die aan psychologische problemen lijden, in samenwerking met Croix Rouge en eventueel het centrum van Broechem (20 plaatsen) opengesteld worden (en niet met Rode Kruis zoals het verslag van 12 september aangaf).

Mededelingen van de Dienst Vreemdelingenzaken (de heer Geysen)

1. 870 asielaanvragen werden ingediend in de loop van de maand september 2006. Dit betekent een lichte daling in vergelijking met de maand augustus 2006 (4,2 aanvragen minder per werkdag) en een grote daling in vergelijking met september 2005 (553 aanvragen minder). 818 aanvragen werden ingediend op het grondgebied, 13 in de gesloten centra en 39 aan de grens.

2. De voornaamste vertegenwoordigde nationaliteiten zijn: Rusland (139), Irak (61), Servië-Montenegro (60), Kongo (57), Iran (48), Rwanda (37), Guinee (26), Togo (26), Turkije (26), en Kameroen (23).

3 In september 2006 werden er 154 meervoudige aanvragen ingediend, hoofdzakelijk door asielzoekers afkomstig uit Rusland (25), Iran (25), Servië-Montenegro (16), Slowakije (9) en Georgië (8).

4. In de maand september 2006 werden 853 beslissingen genomen, verdeeld als volgt: 79 ontvankelijkheidsbeslissingen, 120 beslissingen in het kader van de Dublinconventie (25 en 26 quater), 53 weigeringen van inoverwegingname (13 quater), 528 onontvankelijkheidsbeslissingen (25 of 26 bis) en 73 dossiers werden afgesloten zonder voorwerp. In totaal werden 926 dossiers afgesloten.

5. In september 2006 werden 43 NBM geregistreerd door DVZ (30 jongens en 13 meisjes). 39 onder hen hebben een asielaanvraag ingediend in het binnenland en 4 aan de grens. Onder hen waren er 7 uit Rusland, 6 uit Rwanda, 5 uit Afghanistan, 5 uit Guinee, 4 uit Kameroen en 4 uit Togo. Er was niemand tussen 0 en 5 jaar, 2 tussen 6 en 10 jaar, 9 was tussen 11 en 15 jaar, 15 waren 16 jaar en 17 waren 17 jaar.

6. Mevrouw Vastmans vraagt of bij de inwerkingtreding van de nieuwe artikel 9 ter (regularisatie wegens medische redenen) DVZ nieuwe artsen in dienst zal nemen? Mijnheer Geysen herinnert eraan dat dit artikel niet vóór april 2007 in werking zal treden. Op dit ogenblik zal een extra arts in dienst genomen worden.

7. Mevrouw Ngo haalt gevallen aan van regularisatieaanvragen om medische redenen die verworpen werden bij gebrek aan één document in het dossier. Wanneer de aanvragers een nieuw verzoek indienden door het ontbrekende document voor te leggen als nieuw element, weigerde DVZ om ze in overweging te nemen en verwees naar de eerste beslissing. Mijnheer Geysen antwoordt dat hij de vraag aan de bevoegde dienst zal voorleggen.

8. Mevrouw Henkinbrant maakt een vergelijkbare opmerking inzake asiel. Twee kandidaat-vluchtelingen (waarvan één in het kader van de Dublinverordening door België werd teruggenomen) ontvingen een bijlage 13 toen zij een nieuwe asielaanvraag indienden, gesteund op nieuwe elementen. Mijnheer Geysen verwondert zich hierover en vraagt dat men hem de gegevens van deze gevallen doorgeeft.

9. Mevrouw Ngo betreurt de uitwijzing van een Tsjetsjeense kandidaat-vluchteling naar Slowakije, terwijl hij een tweede asielaanvraag had ingediend en een nieuwe bijlage 26 was uitgereikt. Naar informatie van de advocaat van de asielaanvrager heeft de advocaat van DVZ nog aangeraden van de repatriëring te annuleren aangezien de man nog onder bijlage 26 viel. Er werd aan de man nooit geen nieuwe 26 quater gegeven, maar enkel een "brief" die de eerste 26 quater bevestigde en niet sprak van de tweede asielaanvraag. Mijnheer Geysen verklaart dat de bijlage 26 na de tweede asielaanvraag op zijn beurt werd ingetrokken, wat vermeld stond in een brief die door de belanghebbende ondertekend werd, met als gevolg dat de bijlage 26 quater die bij de eerste vraag werd uitgereikt opnieuw geldig was. Mevrouw Maes is verbaasd dat DVZ op een tweede asielverzoek die met nieuwe elementen onderbouwd was (in dit geval, een advies van UNHCR) reageert met een eenvoudige "brief" en niet met een beslissing, zoals de wet het voorschrijft.

10. Mijnheer Van den Bulck is van mening dat in de toekomst, ongeveer 50% van de asielaanvragen onder de Dublinverordening zullen vallen want de Lidstaten werken aan een efficiënt systeem van uitwisseling van informatie inzake afgifte van Schengen-visa. Het zal daarom gemakkelijker zijn om te weten welk land een visum aan een asielzoeker heeft uitgereikt en bijgevolg verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag.

11. Mevrouw Lejeune vraagt welk het administratieve traject is dat een dossier aflegt indien de aanvrager in zijn regularisatieaanvraag zowel “een lange procedure” alsook “medische redenen” aanhaalt. Mijnheer Geysen gelooft dat dit dossier eerst door de cel "lange procedure" zal onderzocht worden, wat alle verificaties van de aangevoerde geneeskundige redenen nutteloos zal maken. Hij zal verdere informatie vragen aan de betrokken diensten.

Mededelingen van het CGVS (de heer Van den Bulck)

12. Mijnheer Van den Bulck deelt mee dat de statistieken van het CGVS voor september vergelijkbaar zijn met die van augustus. De achterstand blijft verminderen en bedroeg eind september 6257 dossiers. De asielaanvragen die na één januari 2004 werden ingediend, vormen 80% van de achterstand. Deze achterstand zou eind 2006 volkomen opgeslorpt moeten zijn.

13. Het CGVS zal steeds minder NTC in zijn beslissingen opnemen tot de volledige inwerkingtreding van de nieuwe wet. Momenteel is de enige verandering de toepassing door het CGVS en de VBCV van de subsidiaire bescherming. Voor de rest is de procedure onveranderd tot de inwerkingtreding van de nieuwe wet.

14. Het CGVS bedankt het BCHV om gewezen te hebben op de noodzaak van een opleiding rond de subsidiaire bescherming en van de publicatie van een brochure begin oktober. Het CGVS is bereid om samen te werken aan de vormingen die door andere organisaties worden georganiseerd. (Contactpersonen: Arlin Bagdat en Caroline Ingelbrecht)

15. Men deelt mee dat Nepalese dossiers door de afdeling Balkan zouden behandeld worden. Men duidt eveneens op het langer worden van de termijn tussen het indienen van het dringend beroep en het interview bij het CGVS, dat soms meer dan 6 maanden bedraagt. Mijnheer Van den Bulck antwoordt dat het mogelijk is dat een deel van de Nepalese dossiers door een andere afdeling behandeld wordt. Er is in ieder geval geen sprake van een bevrozingsbeleid van de Nepalese dossiers. Betreffende de termijnen legt de heer Van den Bulck uit dat in principe dringende beroepen snel behandeld worden, wat gemakkelijker zal zijn wanneer de achterstand weggewerkt zal zijn. De nieuwe wet voorziet termijnen en het CGVS zal alles inzetten om ze te respecteren.

16. Mevrouw Thiébaud vraagt of de informatiebrochure over de subsidiaire bescherming die het CGVS tijdens de vorming uitgedeeld heeft, beschikbaar zal zijn op de website van het CGVS. Mijnheer Van den Bulck antwoordt dat zij er binnen enkele dagen zou moeten opstaan, en dit vanaf het moment dat ze volledig klaar is, zij zal eveneens gedrukt worden. Mijnheer Geysen voegt hieraan toe dat het de omzendbrief die naar de gemeenten gestuurd werd over de procedure om de subsidiaire bescherming aan te vragen voor de houders van een NTC, weldra in het Staatsblad zal verschijnen.

17. Mevrouw Henkinbrant vraagt of het CGVS de deelnemers aan de contactvergadering maandelijks zal meedelen welke de gebieden zijn waar, volgens het CGVS, het leven of de persoon van burgers het risico loopt te worden bedreigd door willekeurig geweld in het kader van een intern of internationaal gewapend conflict. De heer Van den Bulck antwoordt bevestigend.

Mededelingen van de Vaste Beroepscommissie (de heer Huys)

18. De statistieken van de VBC voor de maand september zijn nog niet beschikbaar. Mijnheer Huys deelt mee dat de VBC bereid is om aan informatiezittingen deel te nemen over de subsidiaire bescherming.

Mededelingen van de Voogdijdienst (de heer Georis)

19. Mijnheer Georis deelt mee dat er 137 NBM aan voogden werden toegewezen in september 2006. Het gemiddelde aantal aangiften bedraagt in 2006 140 per maand, met een totaal van 1263 aangiften. 57% van deze NBM werd door de politie gesignaleerd en 27% door het bureau voor NBM van DVZ dat in september 44 NBM heeft gesignaleerd, waaronder 24 asielzoekers. Mijnheer Geysen verwondert zich over dit cijfer want er werden in september bij DVZ slechts 43 asielaanvragen geregistreerd. Hij veronderstelt dat het verschil tussen het cijfer van de Voogdijdienst en dat van DVZ verklaard kan worden door het feit dat sommige asielzoekers de procedure stopzetten, door de resultaten van de leeftijdtesten of door de latere vaststelling dat de ouders van de minderjarigen zich al in België bevinden en dat hij dus niet langer “niet begeleid” is. Mijnheer Geysen verklaart dat de asielaanvragen van verdwenen NBM geldig blijven, want elke asielaanvraag moet door een beslissing afgesloten worden. De heren Geysen en Pleysier stellen vast dat steeds minder NBM asiel aanvragen, hetgeen problemen geeft wat hun opvang betreft.

Mijnheer Georis merkt op dat de particulieren zich steeds meer direct tot de Voogdijdienst richten om NBM te signaleren, wat het vervolg van het werk vergemakkelijkt. Hij stelt een stabilisatie vast van de stroom van NBM.

20. 29% van NBM opgemerkt in 2006 was ouder dan 17 jaar en 25% was tussen 16 en 17 jaar. De nationaliteiten die in 2006 het meest vertegenwoordigd worden, zijn: Roemenië, Ex-Joegoslavië, Kongo, Algerije en Marokko.

21. Het activiteitenverslag van de Voogdijdienst tussen de eerste maand van 2004 en december 2005 is beschikbaar en zal zeer binnenkort gedrukt worden. Het zal ook waarschijnlijk mogelijk zijn om het per mail naar die personen te verzenden die ernaar vragen.

22. De Voogdijdienst organiseert een samenkomst met alle voogden op 20 november (datum te bevestigen) waarop het vademecum zal verdeeld worden. Mevrouw Thiébaud vraagt of enkel de voogden worden uitgenodigd. Mijnheer Georis antwoordt dat onder meer de organisaties die voogden in dienst hebben, eveneens zullen worden uitgenodigd.

23. Mevrouw Henkinbrant vraagt of het vademecum informatie over de subsidiaire bescherming bevat. Mijnheer Georis antwoordt dat het niet het geval is, maar dat updates voorzien zijn. Mevrouw Henkinbrant vraagt of er opleidingen gegeven zullen worden aan de voogden betreffende de subsidiaire bescherming en de nieuwe asielprocedure. Mijnheer Georis antwoordt dat het inderdaad voorzien is.

Mededelingen van het UNHCR (mevrouw de Ryckere)

24. Mevrouw de Ryckere vermeldt het nieuwe standpunt van UNHCR betreffende Ivoorkust. UNHCR vraagt dat het statuut van vluchteling of de subsidiaire bescherming aan de Ivorianen worden toegekend, behalve wanneer de uitsluitingsclausule van toepassing is.

Mededelingen van Fedasil (Mijnheer Pleysier)

25. In september 2006 hebben 967 personen zich bij de dienst dispatching aangeboden (1.086 in augustus 2006). De bezettingsgraad is enigszins gedaald tot 80,5 %, dankzij een uitbreiding van de

werkelijke capaciteit van de centra van Croix-Rouge. Eind september waren er 2.212 plaatsen vrij, wat vrij comfortabel is. Mijnheer Pleysier stelt vast dat er een belangrijke stijging is van het aantal illegale minderjarigen met familie in de federale centra. In september 2006 waren dat 447 personen, wat 25% van de bevolking van de federale centra vertegenwoordigt. Men stelt een stijging vast van de bezetting van de opvangstructuren voor NBM, alsook van de algemene bezettingsgraad die 70,8 % bedraagt.

26. In augustus werden de personen die sinds meer dan vier jaar onafgebroken in opvangcentra verbleven, naar een LOI overgebracht. Een tweede overdracht is aan de gang voor die personen die sinds meer dan drie jaar zonder onderbreking in de centra verblijven. Deze verplaatsingen betreffen 238 dossiers of 350 personen van wie 70% vrijgezel is. Dit vormt een probleem, want de faciliteiten binnen de LOI zijn eerder voorzien op de opvang van families. Deze operatie zal op 10 oktober beëindigd worden.

27. Mevrouw Vastmans verwijst naar een studie, uitgevoerd door Fedasil, over de werking van LOI waar zekere onregelmatigheden aan het licht werden gebracht. Zij vraagt of er gemeenschappelijke instructies aan de LOI werden gegeven, vooral nu ze meer mensen zullen opvangen. Mijnheer Pleysier geeft toe dat een groot deel van de aanbevelingen die in de studie worden geuit, dode letter zijn gebleven, maar de inspanningen op het gebied van harmonisaties worden voortgezet. Momenteel heeft elk LOI een overeenkomst met de sociale integratie ondertekend. Mijnheer Pleysier licht toe dat er niet meer mensen opgevangen zullen worden door LOI in de toekomst, want alle asielzoekers zullen aanvankelijk in een opvangcentrum gehuisvest worden.

28. De hongerstaking in het Centrum van Charleroi is sinds 30 september beëindigd. Alle vroegere residenten werden gemachtigd om naar het Centrum terug te keren, met inbegrip van de uitgeprocedeerden. Een overlegcomité zal de vragen onderzoeken die geuit werden wat de werking van het Centrum betreft (voedsel enz.) en het BCHV werd verzocht om een vorming te geven over de subsidiaire bescherming. Het Centrum heeft nu een bezetting van 90% ten gevolge van de terugkeer van de ex-hongerstakers.

29. Het Koninklijke Besluit omtrent de centra voor observatie en oriëntatie en hun beveiligde vleugel zit in een terminale fase bij het kabinet van de Sociale Integratie. Er is nog geen wettelijke grond (een amendement zou bij de wet rond opvang moeten bijgevoegd worden) maar er zou een gentleman's agreement bestaan voor de toepassing ervan. Het intern reglement van beide centra is nog niet klaar. Mevrouw Thiébaud vraagt of een van deze twee centra aangepast is voor de opvang van zeer jonge kinderen. Mijnheer Pleysier antwoordt dat deze centra niet voorzien zijn voor de opvang van zeer jonge kinderen, hiervoor moet een alternatieve oplossing gevonden worden in samenwerking met de Voogdijdienst.

30. De heer Pleysier presenteert de heer Peter Neelen, welke volgende uiteenzetting geeft:

Vrijwillige terugkeer is een van de kerntaken van Fedasil. De logistieke component hiervan wordt uitbesteed aan Internationale Organisatie voor Migratie (IOM). IOM helpt sinds 1984 vreemdelingen, waaronder ook asielzoekers, om op vrijwillige basis naar hun herkomstland terug te keren. Hun REAB-programma (Return and Emigration of Asylum Seekers Ex Belgium) zorgt voor de praktische organisatie van de terugreis.

In juni 2006 werd een Cel Vrijwillige terugkeer opgericht, medegefinancierd door het Europees Vluchtelingenfonds. Deze cel telt vijf personeelsleden, onder wie twee regionale terugkeerconsulenten die zich vooral op de OCMW's richten. Daarnaast stelde Fedasil ook in elk van zijn opvangcentra een terugkeerconsulent aan. Deze terugkeerconsulenten vormen samen een netwerk van specialisten, die door permanente vorming steeds beter met het instrument 'vrijwillige terugkeer' zullen leren omgaan.

Hieruit blijkt al de eerste doelstelling: het stimuleren van de werking rond terugkeer in het opvangnetwerk.

Een tweede doelstelling heeft te maken met het aanbod van hulpverlening aan de terugkeerders. In de loop van de voorbije jaren zijn er verschillende pilootprojecten, uitgevoerd door IOM en een aantal ngo's, geweest waarbij een terugkeer via het REAB-programma gekoppeld werd aan extra materiële ondersteuning in het herkomstland.

Om dit onderling verscheiden en niet coherente aanbod beter te structureren, lanceerde Fedasil in juli 2006 twee fondsen waaruit middelen gebruikt kunnen worden om reïntegratieprojecten op maat uit te tekenen. Het gaat om kleinschalige, individuele projecten die mensen moeten helpen om in hun herkomstland de draad weer op te pikken. De middelen kunnen dienen om een bedrijfje op te starten, een opleiding te volgen, schoolgeld te betalen... In feite trekt men de sociale ondersteuning tijdens de opvang door naar de periode na de terugkeer.

De concrete uitvoering gebeurt door de lokale partners in het herkomstland. Zij organiseren de afgesproken ondersteuning van de terugkeerder en volgen alles op gedurende twaalf maanden. Fedasil sluit de dossiers dus niet af op het moment dat de mensen op het vliegtuig stappen, maar pas een jaar later.

Het Reïntegratiefonds

Het Reïntegratiefonds biedt extra individuele ondersteuning aan mensen die terugkeren. Fedasil is verantwoordelijk voor het algemeen beheer en de goedkeuring van elke aanvraag, terwijl IOM en andere partners (VwV, CIRE, CARITAS) voor de praktische uitvoering ervan zorgen. Per persoon is er maximum enveloppe van 700 euro beschikbaar (met een maximum van 1.750 euro per gezin). Voor 2006 is een budget beschikbaar van 200.000 euro.

Ondersteuning uit het reïntegratiefonds is optioneel en maakt deel uit van de terugkeer met het REAB-programma. Het is dus niet zo dat er een tweede terugkeerkanal wordt geopend. De ondersteuning die geboden wordt binnen het Reab-programma blijft bijgevolg onverminderd gelden (inclusief de terugkeerpremie).

De terugkeerder ontvangt zelf geen geld, het zijn de lokale projectpartners die de activiteiten of investeringen financieren met middelen uit het Reïntegratiefonds. Het Reïntegratiefonds is bedoeld voor activiteiten, die de terugkeerder op weg helpen naar een duurzame sociale en economische onafhankelijkheid. De kandidaat-terugkeerder bepaalt zelf welke activiteiten hij wil ontwikkelen en welke steun daarvoor nodig is, afhankelijk van zijn achtergrond, vaardigheden en sociale netwerken in het herkomstland. Onder andere de volgende activiteiten komen in aanmerking:

- Het volgen van specifieke beroepsopleidingen (haartooi, mechanica, informatica...).
- Het volgen van regulier onderwijs, zowel voor kinderen als voor volwassenen (betalen van inschrijvingsgelden, schooluniformen, lesmateriaal...).
- Het opzetten van kleine ondernemingen (veehouderij, naaiatelier...) volgens een vooraf uitgewerkt ondernemingsplan. De ondersteuning kan dan bestaan uit administratieve begeleiding of de aankoop van uitrusting en goederen.

De steun hangt af van de mogelijkheden in het land van herkomst. De lokale partner volgt het hele traject op en zorgt dat de afgesproken ondersteuning wordt gerealiseerd.

Kwetsbare groepen

Voor mensen in een kwetsbare positie die terugkeren met het Reab-programma, is er het Fonds voor kwetsbare groepen. Dit fonds wordt ook door Fedasil beheerd. De ondersteuning bedraagt maximaal 700 euro per persoon en kan worden gecumuleerd met steun uit het Reïntegratiefonds. Voor 2006 is een budget voorzien van 70.000 euro. Kwetsbare groepen zijn: niet-begeleide minderjarigen, zwangere

vrouwen, eenoudergezinnen, personen ouder dan vijftig, slachtoffers van mensenhandel, personen met een handicap of met een ernstige ziekte. Het Fonds voor kwetsbare groepen beperkt zich tot uitgaven die rechtstreeks verband houden met de specifieke situatie waarin een persoon zich bevindt. Onder andere de volgende activiteiten komen in aanmerking:

- onderwijs
- tijdelijke huisvesting
- transport in het land van herkomst
- ondersteuning bij het regelen van administratieve formaliteiten
- de aankoop van medicijnen en de zoektocht naar een geschikt medisch instituut

Mededelingen van CIRE (dames Ngo en Bultez)

31. Mevrouw Ngo deelt mee dat CIRE, Caritas en VWV eveneens een programma hebben van vrijwillige terugkeer naar Albanië, Algerije, Kongo, Equator, Rusland, Oekraïne, Armenië, Bulgarije, Servië en Georgië.

Dit programma, gekenmerkt door een aanbod sociaal-economische integratiediensten in het geboorteland, zal door Sylvie de Terschuren op een volgende vergadering voorgesteld worden, wanneer het operationeel is.

Mevrouw Bultez kondigt aan dat informatie betreffende de subsidiaire bescherming weldra beschikbaar zal zijn op de website van CIRE.

Diversen

Mevrouw Legros kondigt aan dat er op 17 oktober een informatiesessie over de subsidiaire bescherming gehouden zal worden door “la Plate-forme de Vigilance” bij FOD Justitie.

Een basisopleiding vreemdelingenrecht, die door ADDE wordt georganiseerd, zal op 20 oktober in Luik beginnen.

De volgende contactvergaderingen zullen doorgaan op dinsdag 14 november 2006, op de zetel van Fedasil, Kartuizerstraat 19-21, 1000 Brussel.